

Краязнаўчыя дасягненні першага Года малой радзімы

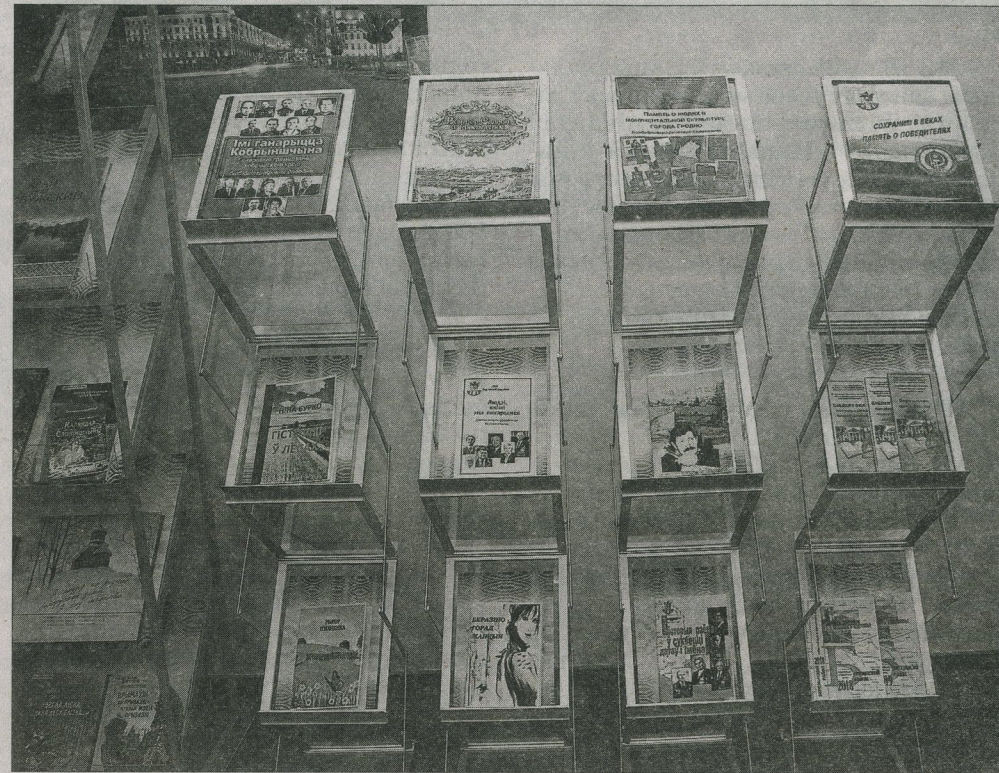
Паводле плана сумеснай дзейнасці ГА «Беларускі фонд культуры» і яго «Краязнаўчай газеты» з рэдакцыяй газеты «Звязда» 19 снежня ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі адбылася краязнаўчая прэзентацыя першага Года малой радзімы. На гэтую акцыю сабраліся актыўныя краязнаўцы з усіх абласцей Беларусі, выдаўцы краязнаўчай літаратуры, музейныя і бібліятэчныя работнікі, гаспадары некаторых аграсядзібаў, згуртаваныя вакол Беларускага грамадскага аб'яднання «Адпачынак у вёсцы».

Усе рэгіёны краіны былі прадстаўлены разам, каб на канкрэтных прыкладах з месцаў высветліць, што і як робіцца (дакладней – зроблена)

для ўшанавання родных мясцінаў не толькі знакамітых людзей, але і простых працаўнікоў Беларусі, сёлета – у Год малой радзімы.

Вядучыя мерапрыемства – галоўны рэдактар газеты «Звязда» Павел Сухарукаў і галоўны рэдактар «Краязнаўчай газеты» Уладзімір Гілеп звярнулі ўвагу на спецыяльна падрыхтаваную да прэзентацыі выстаўку краязнаўчай літаратуры, выдадзенай сёлета. Вынік прапанаванай дыскусіі, па іх меркаванні, павінен нацэляваць краязнаўчую грамадскасць на больш шырокае разуменне самога паняцця малой радзімы і яе ролі ў свядомасці насельнікаў краіны.

(Заканчэнне на стар. 4)





Краязнаўчыя дасягненні першага Года малой радзімы

(Заканчэнне. Пачатак на стар. 1)

Дыскусія, што доўжылася дзве з паловаю гадзіны, уразіла шматграннасцю формаў і метадаў адлюстравання тэмы малой радзімы і яе слаўтасцяў. Прыкладам таму – бібліятэчнае краязнаўства Бярэзінскай раённай бібліятэкі (дырэктар Наталля Маеўская), якая ўжо шэсць разоў была пераможцам рэспубліканскага конкурсу «Бібліятэка – асяродак нацыянальнай культуры». Аб працы бібліятэк раёна па тэме малой радзімы даклад зрабіла загадчык аддзела бібліятэчнага маркетынгу і адзін з актыўных аўтараў «Краязнаўчай газеты» Тамара Круталевіч.

Калі ацэньваць выступленні запрошаных на прэзентацыю па моцы

апладысmentaў, мяркуем, аўдыторыі вельмі спадабаліся даклады краязнаўца Васіля Драгаўца – аўтара краязнаўчай кнігі аб сваёй малой радзіме (Нясвіжчыне) «Запозненае прызнанне», і выступленне выдаўца малатыражнай краязнаўчай літаратуры Віктара Хурсіка. І першы – можна сказаць, пачатковец у тэме, і другі – вопытны кнігавыдавец-краязнавец – гэта яскравыя прыклады адданасці роднай зямлі, як у вузкім, так і у шырокім значэннях гэтага слова.

Прысутным цікава было параўнаць, як адную і тую ж тэму малой радзімы ўспрымаюць маладыя краязнаўцы і «кіты» краязнаўства. І прыклады таму таксама знайшліся пад час прэзентацыі. Гэта з аднаго боку – выхаванцы Суйкаўскай базавай школы

Віцебскага раёна і яе аб'яднання па інтарэсах «Юныя краязнаўцы» Мікіта Шыбека і Аляксандра Гвоздзевы, а з другога – такія вядомыя даследчыкі-аматары гісторыі свайго краю, як Святлана Кошур з Карэлічаў і Юрый Важнік з Пухавічаў.

Сталасць краязнаўства краіны якраз у асобе Святланы Кошур. Тут і глыбіня даследавання імёнаў слаўных землякоў, гістарызм і дакладнасць архіўных і музейных крыніцаў, хірургічная выверанасць вынікаў. Адным словам, класіка краязнаўства, на жаль, пакуль не ацэнена дзяржавай.

ўнікальнага збору борцяў Івана Осіпава («Братэрства босых бортнікаў») з Гомельшчыны.

Вынікі гэтага маштабнага сходу краязнаўцаў падвялі старшыня грамадскага аб'яднання «Беларускі фонд культуры» Тадэуш Стружэцкі і мадэратары прэзентацыі Павел Сухарукаў і Уладзімір Гілеп. Цяпер скароцана дамо толькі канкрэтныя прапановы, але ў бліжэйшых нумарах «Краязнаўчай газеты» і «Звязды» збіраем кожную выказаную прапанову раскрыць у асобнай публікацыі.

Прапануем:

1. Наступнаму, другому, Году малой радзімы і яе знакамітым людзям прысвяціць навукова-практычную краязнаўчую канферэнцыю.

2. Ініцыяваць перад раённымі органамі ўлады ідэю стварэння зямляцтваў са сваіх знакамітых землякоў, якія жывуць у іншых мясцовасцях (нават за межамі роднага краю).



Мікіта Шыбека і Аляксандра Гвоздзевы

Юрый Важнік – другі бок падыходу да тэмы, разлічаны на эмацыйнае ўспрыняцце яе моладдзю. І гэта таксама вельмі добра.

Яшчэ адзін арыгінальны падыход да справы ўшанавання знакамітых землякоў паказалі прысутным на прэзентацыі прадстаўнікі Мядзельскага раёна. Гаворка ішла пра стварэнне сёлета Мастоцкай галерэі народнага мастака Беларусі Васіля Шаранговіча, пра што распавяла навуковы супрацоўнік галерэі Ганна Кляноўская.

Фінальным жа акордам, які прагучаў пад воплескі ўсіх прысутных, стала выступленне па тэме «Дзейнасць аграсядзібаў па папулярызацыі гісторыі і народных традыцыяў малой радзімы» на прыкладзе

3. Унесці прапанову аб аднаўленні працы раённых камісіяў кнігі «Памяць» – адзінай і пакуль непаўторнай энцыклапедыі краязнаўства нашай радзімы, аналагаў якой не створана ні ў адной з былых рэспублік СССР. Назапашаныя нават цягам першага Года малой радзімы звесткі настойліва патрабуюць гэтага.

4. Прасіць сельскія Саветы народных дэпутатаў аднавіць на малой радзіме фестывалы-сустрэчы землякоў (калі не штогод, то 1 раз на 2-3 гады). Разам з тым ініцыяваць устаноўку на месцах былых вёсак мемарыяльных знакаў (з пералікам прозвішчаў жыхароў вёскі).

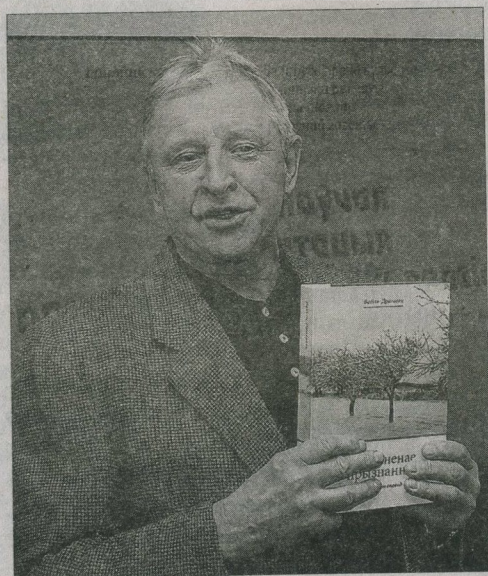
5. Рэкамендаваць грамадскасці аб'яднацца ў рэспубліканскае краязнаўчае таварыства «Мой край».

Мэтай згаданай прэзентацыі не было прыняцце нейкага рэкамендацыйнага дакумента. Таму ўсё выказанае павінна быць абмеркаванае грамадствам і – наша просьба – вынесенае на яго разгляд праз публікацыі ў «Звяздзе» і «Краязнаўчай газеце».

P.S. Званок у рэдакцыю «КГ» вядучага бібліятэкара Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Любові Іванаўны Даніленка быў нечаканым, але вельмі своечасовым. Яна выказала вялікую ўдзячнасць за «найцікавейшае, а галоўнае, найкарыснейшае мерапрыемства, прысвечанае Году малой радзімы».

Выказанае на ім – гэта праграма дзейнасці краязнаўцаў на 2019 год.

З Новым годам, наш родны край!



Васіль Драгавец



Святлана Кошур



Ганна Кляноўская



Іван Осіпаў